

Socialudvalget

Del 1

Del 2

Bevillingsområder:

Tilbud til børn, unge og voksne
med særlige behov

Socialudvalget - Tilbud til børn, unge og voksne med særlige behov

Del 1

1. Beskrivelse af området

Socialområdet hjælper, støtter og behandler børn og unge med handicap og voksne med særlige behov til at mestre deres eget liv og få en øget livskvalitet.

Børn og unge med handicap gives tilbud gennem specialbørnehave, familierådgivere, familiepleje, døgninstitution og særligt tilrettelagte ungdomsuddannelser.

Voksne med særlige behov får støtte til at strukturere deres hverdag og at skabe sociale kontakter samt hjælp til daglige ting som indkøb og madlavning – både i eget hjem eller i et fællesskab. Socialområdet giver også støtte til og behandler personer med alkohol- og stofmisbrug.

Randers Kommune har som mål at sikre, at tilbud og indsatser gives med henblik på, at borgere med særlige behov kan deltage aktivt i fællesskabet og udnytte deres ressourcer bedst muligt med afsæt i borgerens ønsker og drømme til eget liv.

Politik for borgere med særlige behov er en paraply over kommunens samlede indsats for borgere, der har særligt behov for støtte, og udstikker de overordnede visioner, centrale værdier og retningslinjer for målgruppen.

Der er vedtaget tre strategier på socialområdet (børnehandicap, voksenhandicap samt psykiatri og udsatte), der beskriver hvordan der arbejdes konkret og målrettet med at omsætte politikken visioner. Nærmere information om strategierne på socialområdet fremgår af Randers Kommunes hjemmeside jf. følgende link:

<https://www.randers.dk/borger/socialt/handicap/om-handicapomraadet/handicapplaner-2020-2023/>.

Fakta (antal unikke borgere i 2022)

Botilbud voksne	604
Mestringsvejledning i eget hjem	928
Herberg/forsorgshjem	188
Misbrugsbehandling stof	369
Misbrugsbehandling alkohol	243
Børn og unge i døgntilbud	54
Børn og unge i forebyggende tilbud	332

Politikker

Politik for borgere med særlige behov

Se Randers Kommunes politikker på [randers.dk/politikker](https://www.randers.dk/politikker)

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2024-2027 på bevillingsområdet opdelt på servicerammen og uden for servicerammen.

Socialudvalget - Tilbud til børn, unge og voksne med særlige behov

Del 1

Tilbud til børn-unge-voksne m. særlige behov (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Serviceammen	668,8	664,1	662,7	663,3
Psykiatri og Socialt Udsatte	146,4	146,4	146,4	146,4
Handicap	485,2	480,5	479,0	479,7
Autisme, senhjerneskeade og læring	37,3	37,3	37,3	37,3
Uden for servicammen	-15,4	-17,1	-17,8	-19,0
Psykiatri og Socialt Udsatte	-0,7	-1,6	-1,9	-1,9
Handicap	-14,7	-15,5	-15,9	-17,1
I alt	653,4	647,0	644,9	644,3

2.1.1 Servicammen

Tabellen viser budgettet 2024-27 for tilbud til børn, unge og voksne med særlige behov. Budgettet inden for servicammen er på 668,8 mio. kr. i 2024. Fra 2024 til 2027 falder budgettet med 5,5 mio. kr., hvilket primært skyldes, at bevilling til socialområdets økonomiske plan (SØP) fra budgetaftalen 2023-26 bortfalder i perioden.

Center for Psykiatri og Socialt Udsatte har et budget i 2024 på 146,4 mio. kr. Centeret visiterer til og tilbyder ydelser til borgere over 18 år med komplekse problemer på flere livsområder, f.eks. sindslidelse, hjemløshed samt misbrug og afhængighed af alkohol og stoffer.

Center for Handicap har et budget på 485,2 mio. kr. i 2024 og leverer tilbud til børn, unge og voksne med handicap. Centeret har desuden en myndighedsfunktion, der har til opgave at visitere til foranstaltninger samt følger op på disse.

Center for Autisme, Senhjerneskeade og Læring driver med et budget på 37,3 mio. kr. i 2024 en række bosteder samt mestringsvejledning for voksne borgere med autismespektrumsforstyrrelser og for borgere med senhjerneskeade. Desuden driver centeret tilbud om beskyttet beskæftigelse efter servicelovens § 103, en række aktivitets- og samværstilbud efter servicelovens § 104 samt Center for Specialundervisning for Voksne (CSV Randers).

2.1.2 Uden for servicammen

Tabellen viser, at der samlet set er budgetteret med nettoindtægter for 15,4 mio. kr. i 2024. Budgettet baseres på foregående års regnskabsresultat og forventninger til det fremtidige forbrug. Budgettet omfatter bl.a. tabt arbejdsfortjeneste, kompensation for merudgifter og statsrefusion af særligt dyre enkeltsager. For nærmere oplysninger om budgettet uden for servicammen, henvises til del 2.

2.2. Anlæg

Tabellen viser budgettet på anlæg fra 2024-2027.

Socialudvalget - Tilbud til børn, unge og voksne med særlige behov

Del 1

Anlægsprojekter (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Økonomisk handleplan BA23-26	5,0	8,6	5,7	0,0
I alt	5,0	8,6	5,7	0,0

Note: Tabellen indeholder kun de anlægsprojekter, som har budget i 2024-2027. Der kan således være igangværende anlægsprojekter, som ikke er nævnt her.

Som en del af budgetaftalen 2023-26 er der afsat anlægsmidler i 2024-26 til etablering af et nyt midlertidigt botilbud med 15 boliger og et nyt længerevarende botilbud med 15 boliger. Med en større boligmasse på det specialiserede socialområde skabes der mulighed for at tilbyde flere borgere med særlige behov et botilbud tæt på deres lokalmiljø og sociale netværk.

3. Aktuelle økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuelle status

Randers Kommune har i en årrække haft en markant stigning i udgifterne på det specialiserede socialområde. Udgiftsstigningen på området ses også i en lang række af landets øvrige kommuner. De stigende udgifter skyldes især en markant stigning i antallet af og udgifterne til særligt dyre enkeltsager til området. Udover stigende udgifter til særligt dyre sager ses generelt en tendens til stigende gennemsnitspriser for borgere i bo- og døgntilbud, som også udfordrer økonomien på socialområdet.

3.1.1 Fingerplanen – en langsigtet plan for socialområdet

Som en del af budgetaftalen 2022-25 og 2023-26 er der vedtaget en økonomisk handleplan på socialområdet (også benævnt SØP), der forventes at kunne medvirke til at afbøde de forventede udgiftsstigninger på socialområdet i de kommende år.

I budgetaftalen 2024-27 er der vedtaget en langsigtet plan for socialområdet under titlen "Fingerplanen". Planen sætter en langsigtet retning for udviklingen af det specialiserede socialområde i Randers Kommune og skal både rumme alle de nuværende initiativer i SØP samt kommende års udviklingstiltag, der i særlig grad kan have en økonomisk effekt og dermed bidrage til at afbøde kommende års udgiftsstigninger på området.

3.1.2 Demografi

På baggrund af kommunens aktuelle befolkningsprognose for 2024-36, der blev godkendt af byrådet den 24. april 2023, er der beregnet demografireguleringer for 2024-27. Demografibeløbet på 9,6 mio. kr. i 2024 er indregnet i basisbudgettet for 2024-27. Der henvises til del 2 for yderligere oplysninger om demografi på socialområdet.

Socialudvalget - Tilbud til børn, unge og voksne med særlige behov

Del 1

3.1.3 Ny lovgivning og øvrige tiltag

Anbefalinger fra ekspertudvalget på socialområdet

I aftale om kommunernes økonomi for 2022 blev det besluttet at nedsætte et ekspertudvalg på socialområdet, der skal komme med anbefalinger til, hvordan der kan sikres en bæredygtig faglig og økonomisk udvikling på socialområdet. Ekspertudvalgets første delrapport fra maj 2023 indeholder en række anbefalinger, hvor det bl.a. nævnes mulighed for at fastsætte lokale serviceniveauer, øget fleksibilitet i reglerne om anvendelse af botilbud, eftersyn af tilsyn med sociale tilbud og en styrkelse af udbygningen af den kommunale botilbudskapacitet.

Omlægning af de særlige pladser i psykiatrien

I 2016 blev det besluttet at oprette 150 særlige pladser i psykiatrien målrettet borgere med omfattende psykiatriske problemstillinger, som udgør en risiko for deres omgivelser. Med økonomiaftalen mellem regeringen og KL for 2024 er det aftalt at konvertere og samtidig nedjustere de særlige pladser i psykiatrien til et længerevarende tilbud forankret i den regionale psykiatri målrettet samme målgruppe. Omlægningen træder i kraft den 1. juli 2024.

Nye rammer for hjemløseindsatsen

Folketinget har vedtaget nye regler på hjemløseområder, der bl.a. indebærer, at statsrefusionen for herbergsophold afskaffes for ophold på over 90 dage i løbet af et år. Samtidig indføres statsrefusion på støtteindsatser, der bevilliges i forbindelse med, at borgeren overgår til en mere permanent bolig. Loven træder i kraft den 1. oktober 2023.

Barnets lov

Der er vedtaget en ny lovgivning på det specialiserede børn- og ungeområde, Barnets Lov, der træder i kraft 1. januar 2024. Barnets Lov samler paragrafferne fra serviceloven og en række nye tiltag og rettigheder for børn og unge med henblik på at udsatte børn og unge får den rette hjælp og støtte tidligt i deres liv.

Der henvises til del 2 for oplysninger om de økonomiske konsekvenser af de ovenfor beskrevne tiltag.

3.2 Budgetaftalen

Budgetaftalen indeholder nedenstående nye tiltag på bevillingsområdet.

Ændringer fra budgetaftalen - drift (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Varigt løft	8,0	8,0	8,0	8,0
Styrkelse af børnehandicap - investeringsmodel	3,8	0,0	0,0	0,0
Frivilligområdet	0,5	0,0	0,0	0,0
Fingerplan investeringsmodel tabt arbejdsfortjeneste	0,2	0,5	0,5	0,3
Indkomstoverførsler investeringsmodel tabt arbejdsfortjeneste	-0,2	-0,5	-0,5	-0,3
Demografi	9,6	9,6	9,6	9,6
I alt	21,9	17,6	17,6	17,6

Socialudvalget - Tilbud til børn, unge og voksne med særlige behov

Del 1

Budgetaftalen 2024-27 indebærer følgende budgetmæssige ændringer:

- Varigt budgetløft af socialområdet på 8 mio. kr. årligt fra 2024 og frem. Baggrunden herfor er, at der i Randers Kommune såvel som i landets øvrige kommuner ses en stigning i udgifterne til det specialiserede socialområde. Udviklingen har medført en økonomi i ubalance, og der er oparbejdet en stor gæld på området fra tidligere år.
- Forlængelse af bevilling på 3,8 mio. kr. i 2024 til styrkelse af Børnehandicap. Der blev afsat 3,8 mio. kr. årligt i 2022-23 til styrkelse af børnehandicapområdet som en del af den økonomiske handleplan på socialområdet (nu Fingerplanen).
- Der er givet tilskud til Feriecamp Randers med 0,5 mio. kr. i 2024.
- Styrket fokus på tabt arbejdsfortjeneste. Indsatsen finansieres ved flytning af budget på 0,2 mio. kr. i 2024, 0,5 mio. kr. i 2025-26 og 0,3 mio. kr. i 2027 til servicerammen fra budget til tabt arbejdsfortjeneste, der ligger uden for servicerammen.
- Demografibeløb på 9,6 mio. kr. i 2024 er indregnet i budgettet for 2024-27.

Socialudvalget - Tilbud til børn, unge og voksne med særlige behov

Del 2

1. Supplerende beskrivelse af området

Bevillingen omfatter udgifter og indtægter vedrørende tilbud til børn, unge og voksne med særlige behov. Tabellen viser bevillingsområdets budget på drift for 2024 fordelt på udgifter og indtægter på servicerammen og uden for servicerammen.

Tilbud til børn-unge-voksne m. særlige behov (mio. kr.)	Udgift 2024	Indtægt 2024	Netto 2024
Servicerammen	761,3	-92,4	668,8
Psykiatri og Socialt Udsatte	175,7	-29,3	146,4
Handicap	516,0	-30,7	485,2
Autisme, senhjerneskeade og læring	69,6	-32,3	37,3
Uden for servicerammen	64,7	-80,1	-15,4
Psykiatri og Socialt Udsatte	0,0	-0,7	-0,7
Handicap	64,7	-79,4	-14,7
I alt	826,0	-172,6	653,4

Tabellen viser, at der samlet for hele socialområdet er budgetteret med nettoudgifter for 653,4 mio. kr. i 2024. I de efterfølgende afsnit er områderne beskrevet enkeltvist. Områderne kan både indeholde udgifter inden for og uden for aftaleenheder jf. Randersmodellen.

1.1 Servicerammen

1.1.1 Psykiatri

Center for Psykiatri og Socialt Udsatte tilbyder indsatser for borgere over 18 år med psykisk sygdom, udviklingsforstyrrelser og/eller psykiske funktionsnedsættelser.

Center for Psykiatri og Socialt Udsatte arbejder ud fra en målsætning om, at psykisk sårbare borgere kan komme sig helt eller delvist fra deres psykiske lidelse og mestre eget liv med de udfordringer, der måtte være. Indsatserne har derfor til formål at udvikle og støtte borgere med psykisk sårbarhed til at opnå et mere selvstændigt liv.

Centerets tilbudsvifte omfatter en myndighedsafdeling, der yder råd og vejledning, visiterer til foranstaltninger og følger op på disse. Hertil er der bo- og aktivitetstilbud, væresteder, fremskudt rådgivning og mestringsvejledning.

Center for Psykiatri og Socialt Udsatte driver Psykiatriens Hus, som rummer en lang række aktivitetstilbud, f.eks. kreative aktiviteter, sport, IT-cafe, samværstilbud og undervisning i Recoverykolen. Tilbuddet er for voksne over 18 år med psykisk sårbarhed.

Centeret tilbyder mestringsvejledning i form af råd- og vejledningsforløb samt individuel og gruppebaseret støtteforløb efter servicelovens § 85. Råd- og vejledningsforløbene kan f.eks. være gruppeforløb med fokus på personlig- og social mestring, stemmehøring og posttraumatisk stress

Socialudvalget - Tilbud til børn, unge og voksne med særlige behov

Del 2

eller det kan være individuelle samtaleforløb. Mestringsvejledning yder også støtte i borgerens eget hjem eller i grupper efter servicelovens § 85.

Centerets botilbud til målgruppen omfatter Vester Tværvej samt støttecentre Infanterivej, Sjællandsgade, Nørrebrogade og Solsorten. Boligerne er oprettet efter almenboliglovens § 105, og der ydes støtte til borgerne efter servicelovens § 85. Paderuphus er et midlertidigt botilbud efter servicelovens § 107 og henvender sig primært til borgere mellem 18 og 30 år. Center for Psykiatri køber herudover pladser hos regioner og andre kommuner samt ved private leverandører

1.1.2 Socialt Udsatte

Center for Psykiatri og Socialt Udsatte tilbyder ydelser til borgere over 18 år med komplekse problemer på flere livsområder, f.eks. misbrug og afhængighed af alkohol og stoffer, sindslidelse, hjemløshed og prostitution. Udover at drive en række tilbud, yder centeret råd og vejledning til socialt udsatte borgere, visiterer til foranstaltninger samt følger op på disse.

Centeret driver selv botilbuddet Blommevej, hvor der er 10 selvstændige almene boliger med støtte efter servicelovens § 85. Pladser købes herudover på Ladegården, som Randers Kommune har tegnet driftsoverenskomst med samt i tilbud uden for kommunen. Hertil er der Perron 4, et bo- og værested for udsatte borgere, samt Cafe Rusfri, der er et aktivitetstilbud til tidligere alkohol- og stofmisbrugere.

Rusmiddelcenter Randers tilbyder ambulans rusmiddelbehandling til alle borgere i Randers Kommune med alkohol- og/eller stofmisbrugsproblemer uanset misbrugets varighed, omfang eller karakter.

Centeret tilbyder mestringsvejledning bl.a. til borgere, som er hjemløse eller i risiko for at blive det. Støtten kan indeholde hjælp til økonomi, praktiske opgaver, ledsagelse (f.eks. mødeaktiviteter med jobcenteret) og hjælp til at ændre eller komme ud af misbrug.

Centeret varetager også en opsøgende indsats i form af en støtte-/kontaktpersonsordningen efter servicelovens § 99. Indsatsens formål er at få kontakt til borgere, som har behov for hjælp, men som endnu ikke er tilknyttet et kommunalt tilbud

Borgere, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig, kan optages på forsorghjem jf. servicelovens § 110. På et forsorghjem kan borgere bo midlertidigt, indtil der findes en mere permanent løsning. Borgeren kan få rådgivning og støtte under opholdet samt sygepleje ved behov.

I Randers findes tilbuddet på Hjørnестenen og Ungeindsatsen på Slotsgården, som er selvejende institutioner under Kirkens Korshær med driftsoverenskomst med Randers Kommune. Optagelsen sker ved personlig henvendelse, det såkaldte selvmøderprincip.

Folketinget vedtog den 4. maj 2023 en omlægning af refusionsreglerne for kommunernes udgifter til forsorghjem efter servicelovens § 110. Kommunerne har hidtil haft mulighed for at få dækket halvdelen af udgifterne til borgeres ophold på herberg eller forsorghjem uanset opholdets længde. Med lovændringen er denne refusionsadgang begrænset til 90 dage pr. løbende år (i en overgangsperiode 120 dage). Folketinget har samtidig vedtaget en ny bostøtteparagraf, der skal understøtte øget brug af de specialiserede støttemetoder efter Housing First-tilgangen (§ 85 a i

Socialudvalget - Tilbud til børn, unge og voksne med særlige behov

Del 2

serviceloven). Målgruppen er borgere, der har været på forsorgshjem og har behov for støtte til at opnå og fastholde egen bolig. Der gives statsrefusion på halvdelen af kommunernes udgifter til disse indsatser i op til 2 år. Lovændringen er trådt i kraft pr. 1. oktober 2023.

1.1.3 Handicap

Center for Handicap leverer tilbud til børn, unge med et handicap og voksne med et handicap eller en erhvervet hjerneskade. Udover at drive en række tilbud og indsatser har centeret en myndighedsafdeling, som yder råd og vejledning til borgere inden for de nævnte målgrupper. Myndigheden visiterer herudover til foranstaltninger samt følger op på disse.

Indsatserne til børn og unge under 18 år omfatter bl.a. døgntilbud og plejefamilier. Udover døgntilbud er der aflastningstilbud samt en række forebyggende indsatser bl.a. i form af rådgivning og træning.

På vegne af Børn og Skole driver Center for Handicap Lucernevejens Børnehave, som er et dagtilbud til børn med betydelig og varigt nedsat funktionsevne og/eller gennemgribende udviklingsforstyrrelser. Udgifter til køb af pladser i specialbørnehaven afholdes af Børn og Skole og andre kommuner.

På voksenområdet omfatter tilbuddene midlertidige eller længerevarende botilbud efter servicelovens § 107 og 108 samt bostøtte i en botilbudslignende boform efter servicelovens § 85 og almenboliglovens § 105. Borgerne har psykiske og flere af dem også fysiske funktionsnedsættelser. I boligerne får borgerne hjælp til almindelige, daglige funktioner samt pleje, omsorg eller behandling.

Centerets tilbudsvifte omfatter herudover mestringsvejledning i form af råd- og vejledningsforløb samt individuel og gruppebaseret støtteforløb efter servicelovens § 85. Hertil yder centeret tilskud til dækning af udgifter ved ansættelse af hjælpere til pleje, overvågning og ledsagelse til personer med betydeligt og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Ydelsen gives efter servicelovens § 96 og benævnes borgerstyret personlig assistance (BPA). Hertil kan centeret visitere op til 15 timers ledsagelse om måneden efter servicelovens § 97. Målgruppen er personer, der ikke kan færdes alene på grund af betydeligt og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

1.1.4 Autisme, senhjerneskade og læring

Center for Autisme, Senhjerneskade og Læring driver en række bosteder samt mestringsvejledning for voksne borgere med autismspektrumsforstyrrelser og for borgere med senhjerneskade. Botilbuddene ydes efter servicelovens voksenparagraffer som bostøtte i en botilbudslignende boform efter servicelovens § 85 og almenboliglovens § 105. Udgifter til køb af pladser på de nævnte tilbud afholdes af Center for Handicap. Et mindre antal pladser sælges til andre kommuner.

Som en del af centrets tilbudsvifte indgår også beskyttet beskæftigelse efter servicelovens § 103. Tilbuddet gives til personer, som på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, særlige sociale problemer eller psykiske lidelser ikke kan opnå eller fastholde beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet. Hertil er der en række aktivitets- og samværstilbud efter servicelovens § 104, hvor formålet er at opretholde eller forbedre personlige færdigheder og livsvilkår.

Socialudvalget - Tilbud til børn, unge og voksne med særlige behov

Del 2

Center for Autisme, Senhjerneskode og Læring driver herudover Center for Specialundervisning for Voksne (CSV Randers), som har en særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU) for unge, som ikke kan profitere af de traditionelle ungdomsuddannelser.

Herudover omfatter centret de selvejende tilbud GAIA og Bifrost

1.2 Uden for servicerammen

Tabellen viser, at der samlet set er budgetteret med nettoudgifter på 15,4 mio. kr. i 2024 uden for servicerammen.

1.2.1 Handicap

Området omfatter tabt arbejdsfortjeneste og nødvendige merudgifter i forbindelse med børn med handicap, hjemmepasningsordning og særlig transport. Området budgetlægges forfra hvert år. Budgettet baseres på foregående års regnskabsresultat og forventninger til det fremtidige forbrug.

Staten kompenserer kommunerne for en andel af udgifterne til særligt dyre enkeltsager på det sociale område. Budgetlægning på området er baseret på KL's skøn over udviklingen i indtægterne på landsplan fra den centrale refusionsordning. I forbindelse med budget 2023 blev det besluttet at gøre refusionsindtægterne til en del af socialområdets økonomi. Herved tilfalder en stigning i indtægterne som følge af flere særligt dyre sager området, der har stigende udgifter og omvendt.

Hertil omfatter området husleje i ældreboliger, compensation for merudgifter og statsrefusion af særligt dyre enkeltsager.

Huslejeindtægter på handicap- og ældreboliger administreres af boligforeninger. Boligerne udlejes til voksne handicappede.

Der ydes økonomisk compensation til borgere over 18 år, når de har merudgifter, som er en følge af en varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne jf. lov om social service § 100.

2. Budgetforudsætninger

Det samlede budget til bevillingsområdet er dannet på baggrund af sidste års vedtagne budget, tillagt pris- og lønfremskrivninger, givne tillægsbevillinger i løbet af året, ændringer fra lov- og cirkulærepragrammet samt demografireguleringer. Hertil kommer ændringer som følge af budgetaftalen.

2.1 Tildelingsmodel

Ydelserne på socialområdet er fortrinsvis takstbelagte og registreres med pris, periode og omfang på den enkelte person. På baggrund heraf er der basis for at udarbejde et dispositionsregnskab på enkeltsagsniveau inden for de forskellige ydelsestyper, målgrupper og områder.

Socialudvalget - Tilbud til børn, unge og voksne med særlige behov

Del 2

2.2 Opbygning af tildelingsmodellen

Oplysninger på enkeltsagsniveau, kombineret med nogle forudsætninger om antal personer og gennemsnitsprisen for disse, danner både grundlag for at udarbejde budget og for den løbende økonomiopfølgning på de enkelte områder.

Oplysningerne indgår i ledelsesinformation, som bidrager til at skabe overblik over ressourcer og aktivitet på socialområdet, f.eks. information om udviklingen i antal personer, der modtager en given ydelse, ydelsens gennemsnitspris, de dyreste sager, eller hvor mange borgere, der modtager et tilbud inden for et område.

2.3 Demografi

Reguleringen for socialområdet dækker børn og voksne med handicap, psykiatri samt socialt udsatte. Tabellen viser et reguleringsbehov på 9,6 mio. kr. i 2024 stigende til 17,1 mio. kr. i 2027.

Demografiregulering social (1.000 kr.)	2024	2025	2026	2027
0-18-årige	-179	-130	-122	219
19-65-årige	1.228	2.043	3.758	5.042
66+ årige	909	1.922	2.943	4.152
I alt	1.958	3.835	6.579	9.412
Efterregulering i 2021 (i 23 PL)	7.688	7.688	7.688	7.688
I alt inkl. efterregulering	9.646	11.523	14.267	17.100

Det samlede demografibeløb på 9,6 mio. kr. i 2024 er indregnet i basisbudgettet for 2024-27 i alle år. De beregnede stigninger fra 2025 og frem fastholdes i den centralt placerede demografipulje og vil blive udmøntet i forbindelse med de kommende års budgetlægninger.

Som det fremgår af tabellen, vedrører 7,7 mio. kr. af den samlede demografiregulering i 2024 en efterregulering for 2022. Efterreguleringen for 2022 er beregnet på basis af udgiftsudviklingen på landsplan fra regnskab 2021 til regnskab 2022. Der reguleres med 50 % af landsplansudviklingen for at udjævne reguleringerne og forhindre store udsving mellem årene. Beregning af efterreguleringen for 2022 fremgår af følgende tabel.

Efterregulering vedr. 2022 (socialområdet)	1.000 kr.
Vækst hvis landsudvikling (100%)	17.472
50% af landsudvikling	8.736
Indregnet demografiregulering 2021-22 (ex. efterregulering vedr. 2020)	1.560
Efterreguleringsbehov (22 PL)	7.176
Efterreguleringsbehov 2024 (PL)	7.688

3. Ændringer på området

På baggrund af budgetforudsætningerne viser tabellen, hvilke ændringer der er indarbejdet i budgettet på service siden udgangspunktet fra sidste års vedtagne budget.

Socialudvalget - Tilbud til børn, unge og voksne med særlige behov

Del 2

Ændringer siden budget 2023 (mio. kr.)	2024	2025	2026	2027
Udgangspunkt 2023-budget (2024-priser)	651,0	651,0	651,0	651,0
Budgetaftale 2024-2027				
Varigt løft	8,0	8,0	8,0	8,0
Styrkelse af børnehandicap - investeringsmodel	3,8	0,0	0,0	0,0
Feriecamp Randers	0,5	0,0	0,0	0,0
Fingerplan investeringsmodel tabt arbejdsfortjeneste	0,2	0,5	0,5	0,3
Demografi				
Demografi	9,6	9,6	9,6	9,6
Budgetaftaler tidligere år				
Frivilligområdet (2023)	-1,1	-1,6	-1,6	-1,6
Økonomisk handleplan 2023-2026 (2023)	0,0	-1,6	-2,0	-2,0
Styrkelse af børnehandicap - investeringsmodel (2022)	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0
Matrikel-/murstenløse tilbud - investeringsmodel (2022)	-4,4	-4,4	-4,4	-4,4
Styrkelse af egne voksentilbud - investeringsmodel (2022)	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Øvrig fra budgetaftale 2021	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Tillægsbevillinger og omplaceringer				
Lov og cirkulæreprogram 2024-2027	5,0	4,5	3,4	4,3
Omplaceringer mellem arter	-0,2	0,6	0,6	0,7
Teknisk (takstfinansieret område)	0,7	0,7	0,7	0,7
PL og øvrige ændringer				
PL og øvrige ændringer	0,0	1,1	1,1	1,0
I alt	668,8	664,1	662,7	663,3

3.1 Budgetaftale 2024-2027

- Et varigt budgetløft af socialområdet på 8 mio. kr. årligt fra 2024 og frem. Baggrunden herfor er, at der i Randers Kommune såvel som i landets øvrige kommuner ses en stigning i udgifterne til det specialiserede socialområde. Udviklingen har medført en økonomi i ubalance, og der er oparbejdet en stor gæld på området fra tidligere år.
- Videreførelse af bevilling på 3,8 mio. kr. i 2024 til styrkelse af børnehandicapområdet. Der blev i budget 2022-25 afsat 3,8 mio. kr. årligt i 2022-23 til styrkelse af børnehandicapområdet som en del af den økonomiske handleplan på socialområdet (nu Fingerplanen). Det oprindelige initiativ er endnu ikke fuldt ud gennemført, da Børnehandicap myndighed ikke har fungeret optimalt pga. sygdommeldinger og vakante stillinger, og der er derfor en igangværende handleplan for genopretning af afdelingen. I budgetaftalen for 2024-27 er det derfor besluttet at videreføre bevillingen i 2024.
- Tilskud til afholdelse af Feriecamp Randers med 0,5 mio. kr. i 2024.

Socialudvalget - Tilbud til børn, unge og voksne med særlige behov

Del 2

- I budget 2024-27 er der vedtaget et initiativ vedr. styrket fokus på tabt arbejdsfortjeneste. Indsatsen finansieres ved at flytte budget vedr. tabt arbejdsfortjeneste (indkomstoverførsler) til socialområdets budget på service svarende til 0,2 mio. kr. i 2024, 0,5 mio. kr. i 2025-26 og 0,3 mio. kr. i 2027.

3.2 Demografi

Reguleringen for socialområdet dækker børn og voksne med handicap, psykiatri samt socialt udsatte og viser et reguleringsbehov på 9,6 mio. kr. i 2024 jf. afsnit 2.3.

3.3 Budgetaftaler tidligere år

- Der blev i budgetaftale 2022-25 givet 4 mio. kr. i 2022 og 2023 (pl 2024) til styrkelse af børnehandicapområdet. Bevillingen er forlænget med 3,8 mio. kr. i 2024 jf. afsnit 3.1.
- I budgetaftalen 2022-25 blev der afsat 2,1 mio. kr. i 2022 og 4,2 mio. kr. i 2023 til flere murstensløse tilbud på socialområdet. Bevillingen, der i 2024 niveau udgør 4,4 mio. kr., bortfalder fra 2024 og frem.
- Der blev i budgetaftalen 2022-25 givet 0,1 mio. kr. i 2023 til kompetenceudvikling mv. til styrkelse af socialområdets egne botilbud. Bevillingen bortfalder fra 2024 og frem.

3.4 Tillægsbevillinger og omplaceringer

På baggrund af lov og cirkulærepragrammet tilføres socialområdet 5 mio. kr. i 2024, 4,5 mio. kr. i 2025, 3,4 mio. kr. i 2026 og 4,3 mio. kr. i 2027. Tilførslen vedrører følgende områder:

- Omlægning af særlige pladser i psykiatrien. I økonomiaftalen mellem regeringen og KL for 2024 er det aftalt at konvertere og samtidig nedjustere de særlige pladser i psykiatrien til et længerevarende tilbud forankret i den regionale psykiatri målrettet samme målgruppe. Omlægningen træder i kraft den 1. juli 2024. Randers Kommune reduceres via lov- og cirkulærepragrammet med 0,9 mio. kr. i 2024 og 1,7 mio. kr. i 2025 og frem.
- Nye rammer for hjemløseindsatsen, der indebærer, at statsrefusionen for herbergsophold afskaffes for ophold på over 90 dage i løbet af et år. Samtidig indføres statsrefusion på de indsatser, der bevilliges i forbindelse med, at borgeren overgår til en mere permanent bolig. Loven træder i kraft den 1. oktober 2023. Randers Kommune er kompenseret via lov- og cirkulærepragrammet med 4,6 mio. kr. på service i 2024 stigende til 6,2 mio. kr. på service i 2027.
- Barnets lov, der træder i kraft pr. 1. januar 2024, samler paragrafferne fra serviceloven og en række nye tiltag og rettigheder for børn og unge med henblik på at udsatte børn og unge får den rette hjælp og støtte tidligt i deres liv. Randers Kommune er kompenseret via lov- og cirkulærepragrammet med i alt 5,9 mio. kr. i 2024 og 9,3 mio. kr. i 2027. Heraf udgør socialområdets andel 0,7 mio. kr. i 2024.
- Hertil kompenseres Randers Kommune via lov- og cirkulærepragrammet med i alt 0,6 mio. kr. som følge af ændret lovgivning for socialt frikort, BPA (Borgerstyret Personlig Assistance) og hjælp til borgere i forbindelse med hastigt fremadskridende sygdom.

Socialudvalget - Tilbud til børn, unge og voksne med særlige behov

Del 2

3.5 PL og øvrige ændringer

PL og øvrige ændringer udgør en stigning i budgettet på 1,1 mio. kr. i 2025-26 og 1,0 i 2027.

4. Yderligere oplysninger

4.1 Aftaleenheder

Socialområdet består af følgende tre aftaleenheder:

- Psykiatri og Socialt Udsatte
- Handicap
- Autisme, Senhjerneskode og Læring

4.2 Takster og nøgletal

Takster for kost og logi på forsorgshjem og kost på botilbud for voksne med særlige behov fremgår af takstoversigten i afsnittet Social, Sundhed og Omsorg jf. følgende link.

[Den aktuelle takstoversigt kan tilgås her via randers.dk](#)

I 6-by nøgletal 2023 findes nøgletal om det specialiserede socialområde i afsnittene vedr. Børn, unge og voksne med særlige behov.

[Den seneste 6-bynøgletalsrapport kan tilgås her via randers.dk](#)

5. Anlægsprojekter

Der er på socialområdet ét anlægsprojekt i budgetperioden. Information om anlægsprojektet fremgår af særskilt anlægsskema.

Socialudvalget - Tilbud til børn, unge og voksne med særlige behov

Del 2 anlæg

Anlægsprojekt: Økonomisk handleplan 2023-26

Bevillingsprogramnummer: 9234000006

Rådighedsbeløb (2024-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2024 (årets priser)	2024	2025	2026	2027	I alt
Udgifter	0	5.007	8.571	5.749	0	19.327
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	0	5.007	8.571	5.749	0	19.327

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Som en del af budgetaftalen 2023-26 blev der vedtaget en økonomisk handleplan for socialområdet, som har til formål at mindske de kommende års udgiftsstigninger på området. Planen indeholder bl.a. dele af en ny bolighandlingsplan på socialområdet, hvortil de afsatte anlægsmidler i 2024-26 vedrører etablering af et nyt midlertidigt botilbud med 15 boliger og et nyt længerevarende botilbud med 15 boliger.